

Żyjemy w dobie globalizacji, szybkich podróży i niemal nieograniczonych kontaktów online, a także coraz bardziej palących problemów o zasięgu globalnym takich jak pandemia COVID-19 czy zmiany klimatyczne, których rozwiązanie możliwe jest tylko na poziomie globalnym. To sprawia, że idea byśmy wszyscy poczuli się w większym stopniu członkami społeczności ludzi na całym świecie zyskuje na popularności (w organizacjach międzynarodowych takich jak np. UNESCO, na różnego rodzaju warsztatach, czy w nauce). Takie poczucie bycia częścią globalnej społeczności, troszczenie się o jej dobro, poczucie więzi z ludźmi na całym świecie to przykład tego co w psychologii nazywamy społecznymi identyfikacjami globalnymi, takimi jak identyfikacja z ludźmi na całym świecie czy identyfikacja z obywatelami świata.

Badacze z różnych dziedzin nauki od pewnego czasu próbują różnych metod, by takie identyfikacje w ludziach wzbudzać i potem sprawdzać, jak to wpłynie na ich postawy wobec innych ludzi (np. mniejszości), na chęć pomagania innym (np. z odległych krajów), na chęć wybaczenia innym nacjom (np. sprawcom dawnych krzywde wojennych), ale także np. na oceny i kupowanie różnych lokalnych i globalnych produktów. Niektórzy z nich używają w swoich badaniach kontekstu identyfikacji z ludźmi na całym świecie, a inni – identyfikacji z obywatelami świata.

Badania nad tymi dwoma rodzajami identyfikacji toczą się dość niezależnie od siebie, a przegląd wyników pokazuje, że w obszarze ich eksperymentalnego wzbudzania jest sporo niejasności, rozbieżności w konkluzjach, czy luk. Dlatego pierwszym celem naszego projektu jest metaanaliza istniejących badań na ten temat. Drugim celem jest sprawdzenie co pojawia się w umysłach ludzi z różnych krajów gdy słyszą takie etykiety jak *ludzie na całym świecie* czy *obywatele świata*; czy określenia te wzbudzają podobne skojarzenia i są podobnie rozumiane w różnych krajach, a może znajdziemy tu różnice kulturowe? Jest to istotne zagadnienie, gdyż badania z użyciem tych etykiet zyskują na popularności, a tymczasem nie wiemy co one właściwie dla ludzi oznaczają. Dotychczasowe badania w tym obszarze robiono tylko w Portugalii i USA, podczas gdy nasz projekt obejmie badania w ponad 20 krajach nie tylko z Europy czy USA, ale też z Azji, Afryki i Ameryki Południowej. Cel trzeci i czwarty to zbadanie kto, z punktu widzenia różnych psychologicznych cech, jest najbardziej podatny na różne metody wzbudzania globalnych identyfikacji oraz jak długo te efekty się utrzymują. Te ważne zagadnienia były wcześniej badane sporadycznie lub, najczęściej, wcale. Piątym celem naszego projektu jest eksperymentalne zbadanie efektywności różnych metod wzbudzania globalnych identyfikacji (już używanych w tym kontekście i nowych), oraz porównania ich między sobą, poczynając od sprawdzania czy są różnice gdy użyjemy określeń *ludzie na całym świecie* vs. *obywatele świata*, jaka jest skuteczność używania różnego rodzaju bodźców wizualnych (np. obrazków czy filmów), a także metod poznawczych, mieszanych, czy bardziej złożonych, takich jak rzeczywisty lub wyobrażony kontakt między osobami o różnych etnicznościach. W metodach poznawczych będziemy też sprawdzać jakie znaczenie ma tzw. framing przekazu, czyli np. opowiadanie o zaletach vs. wadach globalizacji itp. Skuteczność tych wszystkich metod będziemy sprawdzać poprzez eksperymenty przeprowadzane online i w laboratorium w odniesieniu do różnych obszarów czy skutków społecznych: postaw wobec innych i dehumanizacji, tendencji do pomagania innym, troski o sprawy globalne i podejmowania kolektywnych działań.

Nasz projekt jest nowatorski i ma szansę być przełomowym. To pierwszy tak szeroki projekt w obszarze eksperymentalnego wzbudzania globalnych identyfikacji, który ma usystematyzować wyniki dotychczasowych badań i zbadać efektywność różnych, starych i nowych, metod ich wzbudzania porównując je między sobą, by na koniec przygotować zestawienie: jakie metody są najbardziej skuteczne a jakie najmniej, na kogo działają silniej a na kogo słabiej, jak długo utrzymują się takie efekty i w obszarze jakich obszarów społecznych. Jest to także pierwszy projekt podejmujący tę tematykę przy tak szerokiej współpracy międzynarodowej.